

криели въ себе си голѣма опасностъ и за самата държава. Тази опасностъ не закѣснѣла да се прояви въ робскитѣ възстания. Тукъ ще разкажемъ за едно голѣмо възстание, което станало въ 136. год. пр. Христа въ островъ Сицилия, дето робското стопанство въ голѣмитѣ имения достигнало широки размѣри.

II.

Въ Сицилия числото на робитѣ било огромно; тѣ обработвали именията на едритѣ земевладѣлци или пасли голѣмитѣ имъ стада. Животътъ на тия роби билъ ужасенъ, пълненъ съ неописуеми страдания и лишения. Полскитѣ роби обикновено били разпредѣляни на групи, всѣка отъ които се намирала подъ надзора на уредникъ, сжщо робъ. Тѣ живѣяли въ полуподземни казарми и всѣка сутринъ, вързани, били закарвани на полето, за да работятъ до късна вечеръ. Праздникъ и почивка за тѣхъ нѣмало. Храна имъ давали само толкова, колкото да не умратъ отъ гладъ. По-добро било положението на робитѣ-пастири; тѣ живѣяли по-свободно, получавали и оржие, за да бранятъ стадата отъ хищни животни и разбойници. Дрежи и храна си доставяли повече съ грабежъ. Когато веднажъ нѣколцина роби се явили при своя господарь Дамофилъ да му искатъ облѣкло, той имъ казалъ: „Нима пѣтниците пѣтуватъ по страната голи и нима тѣ не сж длѣжни да плащатъ данѣкъ на тия, които нѣматъ дрежи?“ Следъ това той заповѣдалъ да ги биятъ съ бичъ и ги върналъ обратно на работа. Чудно ли е при такива обстоятелства, че островъ Сицилия се напълнилъ съ разбойници?

Едритѣ земевладѣлци и капиталисти римляни или сицилийци, несмушавани отъ никого, не мислѣли за друго, освенъ да увеличаватъ богатствата си и да се наслаждаватъ. Между тѣхъ, както съ своитѣ богатства, тъй и съ своята жестокостъ къмъ робитѣ, се отличавалъ сицилиецътъ Дамофилъ, именията на когото се намирали при гр. Хенна (дн. Кастроджиовани). Той държалъ у дома си много роби, които му прислужвали или служели като тѣлопазители. „Не минавало день — казва нашиятъ изворъ — Дамофилъ да не наказва несправедливо и жестоко своитѣ роби; не по-малко и жена му намирала удоволствие въ изтезаването на робинитѣ и робитѣ си“.

*

Въ Хенна живѣялъ единъ робъ, сириецъ, на име Евнусъ, който се ползувалъ съ голѣмо влияние между своитѣ другари-роби. Той правѣлъ магии и чудеса и ималъ сношение съ боговете; нѣколко негови предсказания, които се сбжднали, му спече-